

Automatik, winder og zoom

Fujica ST 901 med lukkertiden som lysende digital-tal i søgeren, er nu afløst af AZ-1 med 7 lysdioder i stedet. Plus en motor til 2 skud pr. sekund og en letvægtszoom 43-75 mm.

Tekst og fotos
H. S. de Kue

For Fujica-ejere, der fristes af motordrev, må jeg straks sige, at AZ-1 har samme 42 mm objektivgevind med kliklås, så objektiverne fra ST 701, 801, 901, 601, 605, 705 osv. kan bruges på det nye kamerahus. Og jeg må nok hellere tilføje, at tidligere kameraer ikke kan bygges om til motordrev.

En anden fristelse er, at køb letvægtszoomen (kun 300 gram) til en af de ældre Fujica'er.

Zoomobjektivet

Mens vi nu snakker om zoomen, den kører fra 43 mm, altså en lidt kort normaloptik, til 75 mm, en passende brændvidde for portrætter og reportage. I telestilling har man et synsfelt på 33 x 50 cm, når man indstiller på den korteste afstand, 120 cm.

Meget praktisk som feriekamera, 43 mm for seværdigheder og 75 mm for billeder af mennesker.

Denne zoom har kun 7 linser, derfor er den næsten helt fri for indvendige reflekser i modlys. Kun ved en meget skarp prøve, nemlig mørkt motiv og solen skråt forfra i objektivet, kommer der en lille refleks, når brændvidden står på cirka 52 mm. Under mere almindelige lysforhold kan man slet ikke se det.

Kameraet

Ligesom forgængeren ST 901, har også AZ-1'eren en silicium-fotocelle, der styrer lukkertiden efter de skiftende lysforhold, når fotografen selv har valgt en passende blænde. Denne form for automatik gør det muligt altid at arbejde

med den kortest mulige lukkertid under de givne lysforhold. Altså den bedst mulige sikring mod rystelser, når man f.eks. fotograferer med lange teleobjektiver. Og den bedste udnyttelse af filmhastigheden og objektivets lysstyrke, når man fotograferer indendørs under »umulige« lysforhold.

Den elektronisk styrede stoflukker kører vandret og har et tidsområde fra 1/2 til 1/1000 sek. I særlige tilfælde, f.eks. portræt i modlys, eller en artist med spotlight på og med en mørk scene udenom, kan man bevidst afvige 1 eller 2 trin (dvs. fra 1/4 x til 4 x tiden) fra automatikken. Dette betyder dog ikke, at man kan flytte lukkertiden til 1/4000 sek.

I søgeren er en lille skala med tider (se billede) og en af de 7 lysdioder viser, hvad den aktuelle lukkertid er. Ganske vist kører automatikken trinløst, men lysdioderne viser den nærmeste tid i rækken. Hele området 1/15 til 1/2 sek. er dog slået sammen. Når den nederste diode lyser, skal altså passe på rystelser og på uventede bevægelser af motivet.

Tre mekaniske tider

Hvad sker der, hvis batteriet opgiver ævred? Så kan man vælge mellem hele tre mekanisk styrede lukkertider, nemlig 1/60, 1/250 og 1/1000 sek. Og naturligvis B for langtidsoptagelser, hvor lukkeren står åben, så længe man trykker på knappen. Lukkertiden 1/60 bruges ved optagelser med elektronflash. I brugsanvisningen nævnes en speciel Fujica flash, der er koblet med kameraets indstillinger, men den har vi ikke prøvet i denne omgang. Man kan desværre ikke bruge lysmåleren sammen med de mekaniske tider.

Blitzterninger, pas på!

Med hensyn til blitzterninger (og blitzpærer) er jeg uenig med den engelske brugsanvisning. Den siger: brug fotocelle-automatikken og stil blænden sådan, at lukkertiden bliver et sted mellem 1/2 og 1/15 sek., så kan du bruge din terning eller blitzpære.

Det går naturligvis ikke, fordi lysmåleren siger netop, at der er lys nok i forvejen.

Hvis man så affyrede en blitz, ville man få en slem overeksponering. Sådan en brøler bliver heldigvis ofte fanget af vore danske importører, der ikke bare kritikløst oversætter brugsanvisningen.

Winderen

Winderen kører 2 skud pr. sekund, men naturligvis lidt langsommere ved de længste lukkertider. Den vejer 275 gram uden batterier og der kommer cirka 80 gram til for de 4 penlight batterier, der kan klare cirka 20 film à 36 optagelser.

Når filmen slipper op, afbrydes kontakten, så motoren ikke står og brænder sig varm.

Helhedsvurdering

Let og kompakt spejlrefleks (580 gram, kun 132 mm bred og 32 mm tyk) med god automatik. Let zoom (300 gram) med de mest anvendelige brændvidder (43-75 mm). Hurtig betjening med riflet manchert til både brændvidde og afstandsindstilling i et greb. Kompakt winder, 34 mm høj, bundmål som kameraet, 2 skud pr. sekund.

Tekniske data

Fabrikant/importør: Fuji (Japan), Dansk Fuji Film.

Type: Spejlrefleks med eksponeringsautomatik.

Lukker: Vandret kørende stoflukker, 1/2-1/1000 sek. elektronisk styret, faste tider 1/60, 1/250 og 1/1000 mekanisk (virker også uden batteri) og B (åben, så længe man trykker på knappen).

Søger: Fast prisme, snitbillede og mikroprismer i midten, lukkertiden aflæses i søgeren.

Lysmåler: Siliciumcelle måler over hele søgerbilledet, dog med største følsomhed i midten. Kan indstilles til filmhastigheder 15-36 DIN (25-3200 ASA). Man kan bevidst afvige fra automatikken, ved at vælge fra 1/4 x til 4 x lysmængden. Lysmåleren kan ikke bruges ved de faste lukkertider.

Objektivfatning: 42 mm gevind med Fujica kliklås.

Objektiver: Fra 19 mm vidvinkel til 600 mm tele, desuden 16 mm semifiskeøje (dækker hele filmformatet), 55 mm makro, zoom 43-75 mm, 75-150 mm og 54-270 mm.

Vægt: Huset 580 gram, winder 355 gram med batterier, zoom 300 gram eller fast normaloptik 145-270 gram, alt efter lysstyrken.

Priser: Kamerahus med zoom (uden winder) ca. 3150 kroner. Kamerahus med optik 1,8/55 mm (uden winder) ca. 2400 kroner. Winder cirka 900 kroner.

Lukkertest, lysmålerest m.v.

Da Fujica AZ-1 er et fuldautomatisk kamera har det ikke været muligt med det til rådighed værende testudstyr at foretage de sædvanlige, meget nøjagtige testmålinger. Eksponeringsindikeringen i søgeren var korrekt, men kameraets angivelser springer i hele lukkertidstrin, så denne kontrol er ikke nær så kritisk som normalt. Lukkertiden har kun kunnet kontrolleres ved de tre mekanisk styrede, faste lukkertider 1/60, 1/250 og 1/1000 sek. Kontrol af afstandsmåler, skarphed på filmplan, blitzkontakt, springblændemekanisme og selvudløser faldt positivt ud.

Eksp.tal	Kamera 1	Kamera 2
1/64 sek.	excellent	excellent
1/256 sek.	excellent	+ 6, + 9, +15
1/1000 sek.	+12, +28, +22	+34, +39, +45

Fakta om testmålingerne

Testmålingerne er foretaget i et samarbejde mellem Foto & Smalfilm og et af landets største og mest anerkendte fotoværksteder, fa. S. E. Svendsen. Følgende er kontrolleret: Lukkertid, lysmåler, matskivejustering, afstandsskala, blitzkontakt, springblændemekanisme, selvudløser og blændeåbning.

Blitzkontakt, springblændemekanisme og selvudløser fungerede perfekt på samtlige kameraer, ligesom der var en udmærket overensstemmelse mellem afstandsskala og skarphed i filmplan.

Lukkertidstesten er foretaget på et elektronisk instrument, der måler eksponeringen på forskellige steder i filmplanet samtidig. Lukkertiden er perfekt, hvis den ligger mellem plus 19% og minus 16% af den korrekte eksponeringstid - svarende til plus/minus 1/4 blænde. Excellent i skemaet betyder, at den målte eksponeringstid har ligget indenfor plus/minus 1/8 blænde, hvilket svarer til plus/minus 8%. Plus 40% og minus 30% svarer til plus/minus 1/2 blænde, mens plus 100% og minus 50% svarer til plus/minus 1 blænde.

To tal med bindestreg imellem, eksempelvis + 4-12 betyder, at lukkertiden ved den pågældende indstilling ikke er konstant, men svinger mellem minus 4% og plus 12% - svarende til omkring 1/4 blænde. 3 tal med kommaer mellem betyder, at eksponeringen ikke har været helt jævn over filmfladen. Hvis talrækken eksempelvis er + 17, 8, 4 betyder det, at første del af billedet underbelyses 17%, mens midten overbelyses 8%, og sidste del overbelyses 4%. I dette tilfælde forekommer en eksponeringsvariation fra begyndelsen til midten på ca. 1/3 blænde.

Kontrollen af lysmåler foregik i en finjusteret lyskasse. Afstandsskalaen kontrolleredes med en såkaldt kollimator. Blændeåbningen kontrolleredes ved simpel sammenlignende bedømmelse, hvorfor evt. påvisninger af fejl må tages med et vist forbehold.

Fa. S. E. Svendsen har kun ansvar for kontrolmålingerne, mens subjektive bedømmelser af f.eks. lysstyrke i søger, spejlrystelser, betjeningskomfort og mekanisk kvalitet udelukkende skyldes Foto & Smalfilm.

I telestilling er zoomen så kort, at den kan være i en beredskabstaske.

Her er zoomobjektivet vist i vidvinkelstilling.

Lukkertidsknappen har korrektionsmulighed fra - 2 til + 2 trin, det vil sige fra 1/4 til 4 gange lukkertiden. Desuden er der 3 mekaniske tider og B for langtidsoptagelser. L er en lås for udløserknappen.

